

Een middag huiswerkbegeleiding:

Stilte, structuur en leren leren

Steeds meer jongeren maken hun huiswerk niet thuis aan de keukentafel, maar op een huiswerkinstituut. Daar vinden ze stilte, structuur en positieve aandacht, en ze wennen zich een betere studiemethode aan.

'Leerlingen vinden dingen als plannen en structureren niet zomaar zelf uit.'

TEKST: CARLIE VAN TONGEREN
BEELD: ISTOCK

Vanaf kwart over drie druppelen de eerste leerlingen binnen op de Bilthovense vestiging van Studiekring. Wekelijks komen daar zo'n dertig leerlingen tussen de twaalf en zeventien jaar hun huiswerk maken onder begeleiding van vestigingsmanager Fabian Hofstede en andere docenten.

Bij de deur kijkt Mark (17) op een A4'tje waar hij zit. Nadat hij voor zijn doen zachtjes heeft plaatsgenomen, schuift de docent aan en noteert de tijd dat Mark binnenkomt.

'Hoe was het op school?'
'Gewoon, niks bijzonders. Ik kreeg wel een 7 terug voor Nederlands.'
'Wat goed! En hoe ging je S.O. Frans vanmiddag?'
Mark haalt zijn schouders op. 'Ja, wat minder. Ze vroeg precies alle woorden die ik niet wist.'

In het dossier schrijft de docent een beknopte samenvatting van wat Mark vertelt, zodat de vestigingsmanager en -docenten op de hoogte zijn van het wel en wee van elke leerling: cijfers bijvoor-

beeld, het rooster, maak- en leerwerk, de langetermijnplanning en het gedrag. Achterin zit een verslag van het intakegesprek, waaruit de voornaamste leerproblemen en -doelen zijn gedestilleerd. De achterban blijft zo op de hoogte. 'Ouders krijgen wekelijks een verslag en regelmatig een evaluatiegesprek om te kijken waar we staan', vertelt Hofstede. 'We verzoeken mentoren hun licht te laten schijnen over de leerling. Hoe het op school gaat is voor ons belangrijke informatie.'

Stortvloed aan onvoldoendes

Waarom komen leerlingen naar huiswerkbegeleiding? 'Het nieuwe onderwijsstelsel doet een beroep op zelfstandigheid van de leerling. Terwijl leerlingen dingen als plannen en structureren niet zomaar zelf uitvinden', zegt Hofstede. De ene leerling heeft geen overzicht meer, de andere is veel tijd kwijt aan leren, maar raakt gedemotiveerd door een stortvloed aan onvoldoendes. Ook specifieke leer- en gedragsproblemen

'Vroeger stopte een leerling met een neurologische stoornis met school en ging bij de boer werken'

vragen om begeleiding. 'Vroeger stopte een leerling met een neurologische stoornis met school en ging hij bij de boer werken. Nu niet meer. Voor een vakdocent zijn ADHD, ADD, dyslexie en discalculie in één klaslokaal moeilijk te behappen. Dat soort leerlingen zoekt vaak extra begeleiding', zegt Els Nelissen, voorzitter van de overkoepelende organisatie Landelijke Vereniging van Studiebeleidingsinstituten (LVSI) en directeur van CSB-Studiebegeleiding in Den Bosch.

Onlinebegeleiding

Online heeft de toekomst. Daarom startte Studiekring in september 2009 met online bijles en studiemateriaal. Het voordeel: als je een computer en internetverbinding hebt, kun je overal bijles volgen. Thuis, op vakantie of op school. 'Zo kunnen we leerlingen bereiken die niet in de buurt wonen van een begeleidingsinstituut', zegt Wilko Trenning, coördinator van Studiekring Thuis. 'Leerlingen blijven in hun vertrouwde omgeving en hebben geen reistijd. De bijlesdocent maakt gebruik van bijvoorbeeld filmpjes en computerelementen.' Het is volgens Trenning een aanvulling en geen vervanging van reguliere begeleiding. 'Sommige leerlingen zijn gebaat bij een docent die in dezelfde ruimte aanwezig is.'

Wildgroei aan huiswerkinstituten

Aan huiswerkinstituten is de laatste jaren een ware wildgroei ontstaan. Volgens Vincent van Dijk, oprichter van onlineplatform huiswerkbegeleiding.nl, zijn er zo'n zevenhonderd kleine en grote instituten. En dat aantal groeit nog steeds: 'Het is een soort kinderopvang, maar dan voor pubers. Ouders hebben zelf niet de tijd met een kopje thee eraan te zitten en vinden het fijn dat een

professional die taak overneemt.' Huiswerkbegeleiding behelst meer dan leerlingen aan hun huiswerk zetten. Het gaat vooral om het aanleren van een betere studiemethode. Om structuur aan te brengen in de stof stimuleren de docenten bijvoorbeeld *mindmaps*, een soort digitale schema's. Verder helpt de begeleider het overzicht terug te krijgen. Het credo van Studiekring is "drie keer leren". Op dagen voorafgaand aan een schriftelijke overhoring of repetitie worden samen leermomenten ingepland. Dat gaat vaak gepaard met ogenschijnlijk simpele suggesties:

'Wanneer heb je tentamenweek?'
'Over drie weken of zo', zegt Jeroen (16).
'Ik weet niet wanneer ik welk vak heb, dus ik heb het nog niet opgeschreven.'
'Je kunt ook bovenaan je agenda schrij-

En zo zijn er meer tips. Denk aan: deel je agenda elke dag in tweeën voor werk dat af moet zijn en werk dat je die dag gaat doen. Of: markeer leerwerk groen en maakwerk geel.

Spreken op fluistertoon

Voor sommige leerlingen is een agenda zelfs volkomen nieuw. Mark maakte dit schooljaar de overstap van een vmbo-werkplaats naar een reguliere havo en noteerde zijn huiswerk bij het lesrooster.

'Maar waar schrijf je dan volgende week je huiswerk?'
(Denkrimpels.) 'Ja, dat weet ik eigenlijk ook niet.'

Na enige uitleg houdt Mark zijn agenda nu netter bij dan de gemiddelde puber. Structuur is er ook in letterlijke zin:

Huiswerkbegeleiding behelst meer dan leerlingen aan hun huiswerk zetten

ven dat je die week tentamens hebt. Dan weet je dat ze eraan komen.' Jeroens ogen lichtten op. 'O ja, goeie, dat ga ik doen.'

elke middag verloopt volgens een vast stramien. Het begint en eindigt met een gesprekje en elk uur is er tien minuten pauze. Wat de leerlingen vooral waarderen is de stilte. Spreken gebeurt op fluistertoon en als een leerling een vraag heeft, overhoord wil worden of zijn werk af heeft, zet hij een groen, rood of geel kaartje omhoog.

Andere boosdoeners die voor afleiding zorgen, zoals Hyves, MySpace en Msn, worden tot een minimum beperkt. Dat vinden de jongeren geen probleem. Integendeel. Een veelgehoorde kreet is: 'Thuis doe ik toch niets aan school'. Want er zijn zo veel andere, veel leukere dingen om te doen.

"Gelukkig" is huiswerkbegeleiding niet voor altijd, benadrukt Hofstede: 'Wij helpen leerlingen om hun problemen uiteindelijk zelf te lijf te gaan. In de praktijk hebben leerlingen dat na een maand of zes in de vingers.' ■

De namen van de leerlingen zijn gefingeerd.

